

การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

นายสรสิทธิ์ ศิลป์ศรีกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-141-2

011200

117822416

2

STUDENT PERSONNEL ADMINISTRATION IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE AUSPICES
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Scrasith Silpsrikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

โดย นายสรสิทธิ์ ทิลปศรีกุล

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บูณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ต้นดีเมธ)

[Signature]
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

[Signature]
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นายสรสิทธิ์ ศิลป์ศรีกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนพงษ์ บุญจิตราดุลย์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

๒๕๒๕

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ๒ กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ๒๒๕ คน และครู-อาจารย์ จำนวน ๓๖๐ คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๕ โรงเรียนที่สุ่มได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ๒ ชุดที่มีลักษณะเดียวกัน ชุดที่ ๑ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ ๒ สำหรับครู-อาจารย์ แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า เกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ๘ ด้าน จำนวน ๖๖ ข้อ และเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียนทั้ง ๘ ด้านเช่นกัน ได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน ๔๔๔ ชุด และได้รับคืนฉบับที่สมบูรณ์ใช้ได้จำนวน ๔๙๙ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๓๐

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

สภาพการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง ๘ ด้าน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการรับและแบ่งกลุ่มนักเรียน ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับและแบ่งกลุ่มนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่ เป็นปัญหาคือ นักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเดียวกันมีความรู้พื้นฐานต่างกัน และการเลือกแผนการเรียนไม่ตรงกับความถนัด

๒. ด้านการปฐมนิเทศ ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมนิเทศอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่ เป็นปัญหาคือ ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ สถานที่ที่ใช้ทำการปฐมนิเทศไม่เหมาะสม

๓. ด้านการรักษาระเบียบวินัย ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติด้านการรักษาระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าสิ่งที่ เป็น ปัญหาคือ การขาดความร่วมมือจากบุคคลากรในโรงเรียน และความไม่เหมาะสมของ ระเบียบวินัยที่ใช้อยู่

๔. ด้านการทำทะเบียนและการรายงานเกี่ยวกับนักเรียน ปรากฏว่าทั้ง ผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติด้านการทำทะเบียนและการ รายงานเกี่ยวกับนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่ เป็น ปัญหาคือ โรงเรียนขาดบุคลากรด้านทะเบียนและขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน และ ตัวนักเรียนเอง

๕. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าสิ่งที่ เป็น ปัญหาคือ ครู-อาจารย์ไม่สนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรม และโรงเรียนขาดครูที่มีประสบการณ์หรือความถนัด ทางกิจกรรม ส่วนครู-อาจารย์เห็นว่าปัญหาเกิดจากครู-อาจารย์ไม่สนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรม และสถานที่ในโรงเรียนไม่อำนวยต่อการจัดกิจกรรม

๖. ด้านการบริการสุขภาพอนามัย ปรากฏว่าผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติด้านการ รักษาสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมาก เกือบทุกเรื่อง ส่วนครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติด้านการ รักษาสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับน้อย เกือบทุกเรื่อง

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าสิ่งที่ เป็น ปัญหาคือ การขาดบุคลากรในด้านพยาบาล และการไม่สามารถจัดบริการด้านสุขภาพ อนามัยได้อย่างทั่วถึง

๗. ด้านการจัดและบริการแนะแนว ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่ เป็น ปัญหาคือ โรงเรียนขาดบุคลากรด้านการแนะแนว และสถานที่ในโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวก สะดวกในการจัดบริการแนะแนว

๘. ด้านการให้ทุนการศึกษา ปรากฏว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติในด้านการให้ทุนการศึกษายู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าสิ่งที่ เป็น ปัญหาคือ เงินทุนที่หาได้จากแหล่งทุนไม่พอกับจำนวนนักเรียนที่ขอรับ และการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาให้ทุนยังไม่ดีพอ ทำให้การพิจารณาทุนไม่รัดกุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Student Personnel Administration in Secondary Schools under the Auspices of the Department of General Education in Bangkok Metropolis

Name Mr. Sorasith Silpsrikul

Thesis Advisor Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya, M.Ed.

Department Education Administration

Academic Year 1982

ABSTRACT

The Purposes of the Research :

1. To study the status of student personnel administration in secondary schools under the auspices of the Department of General Education in Bangkok Metropolis
2. To study the problems and obstacles in student personnel administration in the secondary schools.

Procedures :

The sample consisted of 225 school administrators and 360 teachers from 45 randomly selected secondary schools under the auspices of the Department of General Education in Bangkok Metropolis.

The research instruments used were two similar questionnaires : one for school administrators, and the other for teachers. Each questionnaire was composed of three parts. Part I concerned the backgrounds of the members of the sample. Part II consisted of 66 rating scale items concerning eight aspects of student personnel administration in secondary school. Part III was concerned with problems and obstacles of student personnel administration. Five hundred eighty-five copies of the questionnaire were distributed and four hundred ninety-nine completed copies (85.30%) were returned. The obtained data were analyzed using percentages, arithmetic means, and standard deviations.

Results :

The eight aspects of the present status of student personnel administration in secondary school under the auspices of the Department of General Education in Bangkok Metropolis can be summarized as follows :

1. School Admission and Student Classification Aspect.

Both administrators and teachers agree that on the average the status of practices in school admission and student classification in secondary schools was rated at the high level. The important problems and obstacles for this aspect of student personnel administration are that student under the same learning plan have different academic backgrounds and the learning plan selected does not correspond to the students' aptitudes.

2. Orientation Program Aspect. Both administrators and teachers agree that on the average the status of practices in the orientation program aspect in secondary schools is rated at the high level. Both administrators and teachers agree that the important problems and obstacles of student personnel administration concerning the orientation aspect are (1) The parents do not see any value in the orientation program and do not co-operate well with the school. (2) The location for the orientation program is not suitable.

3. School Discipline Aspect. Both administrators and teachers agree that on the average the status of practices in student personnel administration in secondary schools concerning the school discipline aspect are rated at the high level. The lack of cooperation from school personnel and the inappropriateness of the present school discipline and regulations are the two important problems and obstacles in student personnel administration in secondary schools related to the school discipline aspect.

4. School records and Student Progress Reports Aspect. Both administrators and teachers agree that on the average the status of practices in student personnel administration concerning school records and student progress reports aspect is rated at the high level. The lack of qualified registrars and the lack of cooperation from parents and students are the important problems and obstacles in student personnel administration concerning school records and student progress reports.

5. Student Activities. Both administrators and teachers agree that on the average of the status of practices in this aspect of student personnel administration is at the high level. As perceived by the school administrators, the important problems and obstacles concerning the student activity program are (1) teachers are not interested in student activities and do not participate in the program, and (2) the school lacks qualified teachers for the school activity program in terms of experience or aptitude. For the teachers, the significant problems and obstacles are (1) that teachers are not interested in student activities and do not participate in the program, and (2) that the building and grounds for activities are not appropriate.

6. School Health Service Aspect. The administrators and teachers had quite different opinions concerning the status of practices in the school health service aspect of student personnel administration in secondary schools. According to the administrators, almost all elements of school health services in secondary schools received high ratings. In contrast, the teachers felt that almost all elements of school health service are at the low level. Both administrators and teachers agree that the major problems and obstacles in school health services in secondary schools are (1) the lack of school health personnel and (2) the inadequacy of health services for all students.

7. Counseling Services Aspect. Both administrators and teachers agree that on the average the present status of practices in student personnel administration concerning counseling services is at the high level. Both administrators and teachers agree that the important problems and obstacles of student personnel administration in the aspect of school counseling services are (1) the lack of counselors and (2) the lack of space for providing counseling services.

8. Scholarship and Placement Services Aspect. Both administrators and teachers agree that on the average the present status of practices concerning scholarship and placement services in secondary schools is at the high level. Both administrators and teachers agree that the important problems and obstacles in student personnel administration in the aspect of scholarship and placement services in the secondary schools are (1) the lack of enough scholarships for students and (2) the lack of enough data concerning the applicants.

ศูนย์วิทยุวิทยุกิจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่
ปรึกษา

นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง
ศิษยานุวัณน์ ในการให้คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์และ
แนวทางในการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการให้คำปรึกษาต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา

ในการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม ได้รับความอนุเคราะห์จาก
อาจารย์กมล ธิโสภา อาจารย์พงษ์ศักดิ์ รุ่งโรจน์พานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกชัย
กีสุขพันธ์ อาจารย์เจริญ วงศ์พันธ์ อาจารย์สมศักดิ์ เวชสุวรรณ อาจารย์ภิญญาพร
วัฒนเจริญ อาจารย์สุนีย์ เจริญพงษ์ อาจารย์สุจินต์ คำแยม อาจารย์ปรีชา วัชรเอกปัญญา
อาจารย์ถาวร สุทธิศิริ

อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและคณาจารย์
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาหลายท่านในการตอบแบบสอบถาม และได้รับความช่วยเหลือ
ในการจัดพิมพ์และงานธุรการต่าง ๆ จาก คุณจงใจ ศิลป์ศรีกุล คุณนิตยา ศิลป์ศรีกุล
คุณพงษ์ศักดิ์ ปิ่นรัตน์ คุณจิตนา แดงวงสุวรรณ ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่กล่าวนามมาข้างต้นด้วย และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สรสิทธิ์ ศิลป์ศรีกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฌ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๖
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	๗
ประโยชน์ของการวิจัย	๗
วิธีดำเนินการวิจัย	๙
ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย	๑๐
๒ เอกสาร วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
ความหมายของการบริหาร	๑๒
การบริหารการศึกษา	๑๓
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	๑๖
การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา	๒๐
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักเรียน	๒๔
๓ วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	๔๕
กลุ่มประชากรตัวอย่าง	๔๕

สารบัญ (ต่อ)

ก

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๐
การสร้างแบบสอบถาม	๕๑
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๒
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๓
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๕
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	๕๕
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๕๕
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๕๕
สรุปผลการวิจัย	๕๕
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๐๔
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	๑๑๔
บรรณานุกรม	๑๑๖
ภาคผนวก	๑๒๐
ประวัติผู้เขียน	๑๔๐

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	๕๒
๒	กลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตามเพศ.....	๕๖
๓	กลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตามอายุ.....	๕๗
๔	กลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตามวุฒิทางการศึกษา.....	๕๘
๕	กลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตามตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน.....	๕๙
๖	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการรับและแบ่งกลุ่มนักเรียน.....	๖๐
๗	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการปฐมนิเทศ.....	๖๔
๘	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน.....	๖๗
๙	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการทำทะเบียนและการรายงานเกี่ยวกับนักเรียน.....	๗๐
๑๐	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน.....	๗๓
๑๑	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการบริการสุขภาพและอนามัย.....	๗๗
๑๒	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการจัดและบริการแนะแนว.....	๘๑
๑๓	การบริหารกิจการนักเรียนในด้านการให้ทุนการศึกษา.....	๘๔